

31.8.2016

B. Petrovec

Vážený pán predseda,

srdečná vďaka za dôveru a za udelenie matičného vyznamenania „vojnový kríž“. V mojom živote mi boli udelené mnohé vyznamenania, ale tento „kríž“ vo mne prebudil veľkú emóciu, lebo ako ste povedali, udelený je za zásluhy skutočnému bojovníkovi pre svoj národ. Matičiar opravdu vždy bojoval, aj teraz v dobe globalizmu.

Musím však poznamenať, že kým Televízia Petrovec (TVP) dala pozoruhodný priestor tejto správe, na strane druhej týždenník v slovenskej reči Hlas ľudu „náhodou“(?) si tento čin vyznamenania nevšimol. Nenapísal o tom ani jednu čiarku. Redakčná politika je horšia ako zlá. „Náhodou“(?) neinformujú o skutočných národovcoch, ako náhodou nechceli transparentne roky rokúce informovať verejnosť o anomáliách v našej spoločnosti, na ktoré som poukazoval. O ich novinárskej etike sa radšej nebudem zmieňovať. Ide o to, že takto sa nepohneme dopredu, pokiaľ šéfredaktorka slepo počúva političku, ktorá sa zubami-nechtami drží kresla... Pre niekoho je jedinou prioritou udržať sa v kresle (vo funkcii, „pri válove“), kým naša komunita chátra. Radšej citujem myšlienku L. Šťúra "Hlboko si padol, rod môj, že rozkazy k mukám a k záhube Svojej sám vykonávaš, ktoré by iný odmrštil s nevôľou zvrchovanou.“ (Starý a nový vek Slovákov. Bratislava 1994, s. 59) .

Pán Boh mi v manželstve s Ruženkou, za slobodna Bartošovou požehnal dvoch synov. Starší sa za prácou vystaľoval do Čiernej Hory a tam si založil nielen rodinu, ale aj organizáciu, ktorá zoskupuje málopočetných tam žijúcich Slovákov. Mladší tiež nemal v rodisku prácu a najnovšie zakotvil na Slovensku. Ako ste si iste všimli, V Petrovci pomaly nemáme ani mládež a ani detí. Bohužiaľ najčastejšie správy, ktoré môžete počuť v Petrovci, keď najnovšie prídete: kto sa vystaľoval (najdlhšia správa) a kto zomrel. To sú naše trendy a naša realita. Snažíme sa však zvrátiť tento vývoj, ale ide to ťažko.

Míľnikmi našej doby sú: obnovená činnosť Matice slovenskej v Juhoslávii (MSJ) dňa 5. augusta 1990, následne obnovené Slovenské národné slávnosti v roku 1992, a aby si niekto nemyslel, že sme mali ustlané na ružiach, ďalšie skutočnosti sa môžete dozvedieť aj z knihy Zlé časy (Kultúra, 2006).

V roku 2004 sme zo zákona dostali akúsi našu kultúrnu autonómiu v podobe Národnostnej rady slovenskej národnostnej menšiny (NRSNM), ale tým pádom činnosť MSJ bola marginalizovaná. A v tej NRSNM za 12 rokov sa činnosť scvrkla na úzke stránickej politikárčenie, bez priameho „ťah na bránu“. Bohapusté míňanie peňazí na vágne projekty, alebo, ako niekto povedal, projekty o ničom, ktoré neraz sprevádzali škandály pri del'be tých financií. Prostriedky si brali členovia komisií, odborov a pod. Neraz sa vynoril na povrch konflikt záujmov, klientelizmus, rodinkárstvo a pod... Ak hovoríme o hmotnej podstate – summa summarum – máme bohatých jednotlivcov a chudobný národ. To nie je spravodlivé a proti tomu sme sa neraz postavili aj na lokálnej úrovni (okres B. Petrovec), aj na regionálnej (AO Vojvodina) a aj na štátnej úrovni (Srbsko). Spomenuli ste pán predseda, že máme plodnú rovinu a že máme perspektívu. S jedným bývalým ministrom poľnohospodárstva sme bojovali listami, v ktorých sme ho upozorňovali na „prešľapy“ jeho administratívy. Mnohí na nás útočili, že prečo sme v konflikte s ministrom? Ale my sme vedeli, že máme pravdu a keď niekto siaha na naše práva, vtedy neustúpime! Epilóg: dnes je minister za mrežami a čaká ho súd. Lokálna samospráva v Petrovci (2012-2016) robila nespravodlivú komasáciu poľnohospodárskej pôdy, keď chudobným brala a bohatým dávala. Bojovali sme aj proti tomuto. Epilóg: Zvrátíme negatívny vývoj pre malých poľnohospodárov a za pokus podvodu cez komasáciu bude niekto zodpovedať.

V roku Pána 2013, 29. marca (na Veľkú noc) sme s cieľmi zvrátenia tohto negatívneho stavu založili združenie občanov **Slováci a spolužitie (Sas)**, aby naša činnosť mala právny rámec a strechu, pod ktorou sa zoskupia podobne zmýšľajúci ľudia. Mali sme zopár (rozpočtovo malých) projektov, ktoré sme úspešne realizovali s podporou Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí (USZZ): **Stoly národnej jednoty – Ako ďalej Slováci v Srbsku** (2014), dokumentárny film **Slováci v Srbsku – Čo sme, kto sme a kam ideme** (2014), dokumentárny film **25. výročie obnovenia činnosti Matice slovenskej v Juhoslávii** (2015), **Fórum Slovákov** (2015). A aj takto sa dobrá vec podarila! Dokumentárny film Slováci v Srbsku bol dokonca zaradený na Prešovský filmový festival.

Občianske združenie Slováci a spolužitie urobilo veľký kus práce na poli demokratizácie spoločnosti. Otvorenou debatou sme zverejňovali fakty a neraz upozorňovali na anomálie v našej spoločnosti. Nemysleli sme na seba, ale na národ a na to čo necháme našim potomkom. Odhalili sme pravdu o doterajšom vedení našej tunajšej Slovače a vždy sme to robili na základe argumentov. Robíme to preto, aby naša kritika priniesla niečo dobré pre všetkých. A v tom je „pes zakopaný“. Po našich prejavoch a vystúpeniach si mnohí ľudia dali prst na čelo. Navštívili nás mnohí politici, okrem iných aj predsedníčka srbského parlamentu Maja Gojković.

Ešte máme nádej. Trošku sa zmenila klíma medzi krajanmi po celoštátnych voľbách v roku 2016, čo musíme uznať, že bolo už veľmi potrebné. Máme tím vzdelaných a umných ľudí, ktorí pripravujú Platformu na záchranu Slovákov v Srbsku. Konkrétne veci, bez „kvetinkových rečí“, „priamy ťah na bránu“. Platforma bude obsahovať stratégiu, akúsi novú Mať volá. Aby sme zachránili to, čo sa ešte zachrániť dá.

Ľudské práva sú sympatická vec. Predovšetkým my chceme svoje práva obhájiť a svojich stratených synov, ktorí odišli do sveta hnaní žitia nevdôľou, vrátiť do rodiska. Jediný spôsob je dať im pracovnú príležitosť na sebarealizáciu. Pripravujeme **Fórum Slovákov 2016** (v

decembri), na ktorý Vás srdečne pozývame. Bližšie detaily Vám pošleme dodatočne, diplomatickou cestou.

Pripravujeme projekt dokumentárny film **Ako sme obnovili Slovenské národné slávnosti (SNS) v roku 1992** (pracovný názov), a uvažujeme aj nad dokumentárnym filmom o Zlých časoch na podkladoch z rovnomennej publikácie. Slovenské národné noviny (SNN) sa cez naše kanály dostávajú ku nám, ale chceli by sme SNN distribuovať medzi našich krajanov vo väčšom množstve.

S prejavom hlbokoj úcty,

Michal Spevák

Vážený pán

Marián Tkáč

predseda Matice slovenskej

Slováci a spolužitie- Slovaci i suživot (Sas)

Sládkovičova 43, 21470 Báčsky Petrovec e mail: m.spevak@centrum.sk

GSM: +381 63 891 99 51, +381 60 578 08 00